

**STOCKHOLMS
STADSHUS AB**
En del av Stockholms stad

Sid. 1 (19)
2022-12-07

Verksamhetsplan 2023

Stockholms Hamn AB

Stockholms Stadshus AB	Org.nr 556415-1727			
Postadress	Besöksadress	Telefon	Fax	E-post
105 35 STOCKHOLM	Stadshuset, 3 tr.	08-508 290 00	08-509 290 80	info@stadshusab.se

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	3
Ekonomisk analys	3
1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden.....	5
2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning.....	6
3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla.....	12

Bilagor

Bilaga 1: Stockholms Hamn AB Bilaga_Innovationssatsningar 2023_221017

Bilaga 2: Blankett Limitäskande 2023_Stockholms Hamn AB

Sammanfattning

Stockholm är en sjöfartsstad och hamnarna utgör ett viktiga gods- och logistiknav för Mälarenregionen. Stockholms Hamn AB har, som en av världens största passagerar- hamnar med 16 miljoner passagerare ett normalår, också en viktig roll i besöksnäringen när det gäller passagerar- och kryssningstrafiken i Östersjön.

Bolagets anläggningar utgör porten till Stockholm för besökarna och det är viktigt att dessa är trygga, tillgängliga och välkomnande. Hamnarna i Stockholm är betydelsefulla för omställningen till en mer hållbar transportsektor. Hamnens verksamhet ska vara ett föredöme och stimulera klimatsmarta lösningar hos kunder, bland annat vid den nya godshamnen Stockholm Norvik Hamn. Det är också prioriterat att minska utsläppen från fartyg som ligger i hamn i Stockholm, inte minst genom att möjliggöra elanslutningar.

Stockholms Hamnar fullgör sin uppgift genom att säkerställa en väl fungerande hamnverksamhet och förvaltning av kvarvarande byggnader i Stockholm, Nynäshamn, inkl Norvik, och Kapellskär. Utgångspunkten är de övergripande företagsmålen om nöjda kunder, goda affärer, tydlig nytta och attraktiv arbetsplats och en löpande uppföljning av relevanta KPI:er inom ramen för visionen om en hamn i rörelse.

Stockholms Hamn AB ska medverka till att uppnå ett klimatpositivt Stockholm år 2030 samt till att målen i färdplanen för en fossilbränslefri stad 2040 uppnås. Att minska utsläppen från fartyg som ligger i hamn i staden är därför angeläget.

Bolagets anläggningar utgör porten till Stockholm för besökarna och det är viktigt att dessa är trygga, tillgängliga och välkomnande.

Ekonomisk analys

Oroligheterna i vår närmaste omvärld skapar en stor osäkerhet om hur framför allt passagerartrafiken påverkas. För färjerederierna är det en utmaning med höga bränslepriser och ökade kostnader generellt. Detta kommer fortsatt inverka på trafiken och vissa linjer under 2023.

Godsvolymererna har inte påverkats lika mycket. Stockholms Hamnar förväntar en positiv utväxling på den ökade kapaciteten i Stockholm Norvik Hamn och Kapellskär.

Fastighetssegmentet fortsätter att utvecklas och i Stockholms Hamnar märks ett ökat intresse för byggnaderna i Frihamnen efter det att många kunder nu ser över sina lokalbehov.

Resultat:

Totalt beräknas koncernens omsättning uppgå till 808 Mkr, vilket är 57 Mkr bättre än prognosen 2022. Rensat för reavinsten från försäljningen av byggnader under 2022 är differensen hela 115 Mkr. Det är främst hamnavgifterna som ökar, med 95 Mkr, på grund av beräknat fler kryssning- och färjepassagerare men även beroende på ökade godsmängder. Den ökade internationella kryssningstrafiken är däremot en osäker prognos då det sker förändringar med kort varsel med avbokningar, likt under pandemin, beaktat omvärldsläget. Det är också ökade hyres- och arrendeintäkter, med nästan 15 Mkr jämfört med prognosen för 2022. Ökningen på hamnavgifterna samt hyror och arrenden består även av att ett stort antal kundavtal har räknats upp med KPI-förändringen.

Driftkostnaderna beräknas uppgå till 313 Mkr, vilket är en ökning med sju Mkr jämfört med prognosen för 2022. Bolaget arbetar aktivt med ökad kostnadseffektivisering. Trots både högre intäkter och en tilltagande inflation följer inte kostnaderna med i samma utsträckning. En av de större kostnadsökningarna avser däremot KPI-uppräknningen av markarrendet till Exploateringskontoret vilket ger en effekt om 6,5 Mkr. Även kostnaderna för el och vatten ökar kraftigt.

Personalkostnaderna för 2023 beräknas öka med sju Mkr jämfört med beräknat utfall 2022. Ökningen består, förutom en beräknad lönerrevision på tre procent, av några nyanställningar (konsultkostnaderna minskar). Det planeras också för fler personalaktiviteter och utbildningsinsatser igen efter pandemi-åren.

Avskrivningarna i budget 2023 ligger på 216 Mkr, vilket är en minskning jämfört med 2022 med fem Mkr. Att avskrivningarna minskar, trots att det är många investeringsprojekt som slutförs 2023, beror på en planerad nedskrivning av Norvik-projektet med en miljard kronor. Detta möjliggörs genom ett aktieägartillskott som enligt planerna beslutas i kommunfullmäktige i mitten av december 2022. Minskningen i avskrivningar mot tidigare år är beroende på det minskade fastighetsbeståndet.

Koncernens resultat efter finansnetto beräknas till minus 25 Mkr, vilket är detsamma som ägarkravet för 2023.

Nettoupplåningen bedöms uppgå till 4 200 Mkr (5 200 Mkr) den 31 december 2023. Den minskade upplåningen beror främst på ett aktieägartillskott om 1 000 Mkr i december 2022. Stockholms Hamnars kreditlimit kommer att minska från 7 000 Mkr till 5 500 Mkr.

Totalt bedöms räntan under 2023 uppgå i snitt till 2,2 procent vilket medför räntekostnader på 92 Mkr. Det ska jämföras med en beräknad genomsnittlig ränta på 1,2 procent och räntekostnader på 45 Mkr för 2022.

Investeringar 2023:

För att möta regionens behov av effektiv hamnkapacitet driver Stockholms Hamnar fortsatt ett antal investeringsprojekt. Efter cirka tio år med tunga investeringar kommer nu en period med lägre investeringsnivå. Investeringarna för 2023 beräknas enligt kommunfullmäktiges budget till totalt 200 Mkr i koncernen. Ett långsiktigt finansiellt mål är att alla investeringar ska finansieras av kassaflödet från den egna löpande verksamheten. Inom Stockholms Hamnar finns identifierat ett ytterligare investeringsbehov utöver budgetramen på 200 Mkr. Det är projekt som i dagsläget behöver avvakta.

Följande större investeringar görs under 2023:

EU-projekt elanslutning SH, 82,7 Mkr

Utveckling K3/K5 i Kapellskärs hamn, 44,2 Mkr

Kaj Värtan Exergi, 15 Mkr

EU- Projekt Kapellskärs Hamn, 12,3 Mkr

Slusskontor Victoriaslussen, 11 Mkr

Dagvattenrening Nynäshamns Hamn, 8,5 Mkr

Investeringarna delas upp på följande sätt:

Ersättningsinvestering	5,1 Mkr
Strategiska investeringar	152,3 Mkr
Strategiska investeringar ombyggnad	42,6 Mkr

1. Ett Stockholm som håller samman med en stark och jämlik välfärd i hela staden

1.1 Alla barn och ungdomar ska ges möjlighet till jämlika uppväxtvillkor och trygghet samt en rik fritid

1.2 Alla barn ska ges likvärdig möjlighet till utveckling och lärande i förskolan och skolan

1.3 Stockholms stad ska ge stöd och omsorg där behoven är som störst

1.4 Stockholm ska vara en bra stad att åldras i - med god omsorg och stor trygghet

1.5 Alla stockholmare ska ha tillgång till ett rikt kultur, idrotts- och föreningsliv

Stockholms Hamnar deltar aktivt i arbetet med stadens nya kajstrategi. Flera av aktiviteterna som ingår i planeringen rör möjligheter att stärka kultur-, idrotts- och föreningsliv.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Bidra till tillskapandet av fler badplatser i Stockholm				Fortsatt samordning av arbetet med den nya kajstrategin under ledning av en stadsövergripande styrgrupp. Flera projekt kommer att vara aktuella under året, bland annat vid Strandvägen och Söder Mälarstrand.
				 Idrottsnämnden, kulturnämnden, trafiknämnden, Stockholms Hamn AB och Kulturhuset Stadsteatern AB ska medverka till planering och genomförande av aktiviteter inom ramen för Stadshusets hundraårsjubileum 2023
				 Kommunstyrelsen ska tillsammans med idrottsnämnden, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden, stadsdelsnämnderna och Stockholms Hamn AB planera för inrättandet av fler strand- och bryggbad där det är lämpligt och kartlägga möjligheterna att anlägga fler vinterbadplatser med möjlighet till bastubad

2. Ett grönt och fossilfritt Stockholm som leder en rättvis klimatomställning

2.1 Stockholm ska bli klimatpositivt – genom minskade utsläpp och ökad koldioxidlagring

Stockholms Hamnar arbetar aktivt, långsiktigt och strategiskt för en hållbar hamnverksamhet och sjöfart. Miljöarbetet är en integrerad del av den dagliga verksamheten och Stockholms Hamn AB är miljöcertifierat enligt ISO 14001.

För Stockholms Hamnar är det viktigt att förbättra miljöprestandan inom den egna verksamheten och samtidigt samarbeta med rederier, hyresgäster och andra intressenter för att bidra till att även minska deras miljöpåverkan samt för att främja en energi- och miljöeffektiv sjöfart i Stockholms- och Östersjöregionen.

Utgångspunkter för miljöarbetet är identifierade betydande miljöaspekter, ägardirektiv och Stockholms stads gällande miljöprogram med tillhörande handlingsplaner. För verksamheten har en miljö- och klimathandlingsplan beslutats av styrelsen. Syftet med planen är att lägga fast en riktning på medellång och lång sikt, med milstolpar på vägen, som sedan konkretiseras i de årliga verksamhetsplanerna och budgetbesluten. Miljö- och klimathandlingsplanen omfattar följande målområden:

- Minskad klimatpåverkan och lägre utsläpp till luft 2040
- Minskade negativa effekter av ljudnivåer
- Inga utsläpp av fossil koldioxid från truckverksamhet 2025
- Helt fossilfri egen verksamhet 2030
- Effektivare energianvändning i anläggningarna 2027 (-10 %)
- Ökad återvinning av avfall 2027 (85 %)
- Hållbar mottagning av svart- och gråvatten

Inom ramen för ovanstående planeras aktiviteter för 2023 gällande bland annat fortsatt utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj, utveckling av miljöincitament, dialog med kunder och andra aktörer kring elektrifiering och alternativa bränslen för att uppnå en fossilbränslefri sjöfart och hamnplan, förutsättningar för ökad kollektivtrafik på vatten, minskade ljudstörningar från hamnverksamhet och sjöfart, fortsatt energieffektivisering och ökad återvinning av avfall.

Samverkan med andra aktörer nationellt och internationellt samt ett innovativt angreppssätt är viktiga framgångsfaktorer. Även fortsatt stöd i form av extern finansiering från staten och EU är nödvändigt för att kunna uppnå tydliga miljöförbättrande resultat.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 1. Minskade utsläpp av växthusgaser och luftföroreningar från sjöfartskunderna inom Stockholms Hamnars hamnområden (enligt miljö- och klimathandlingsplan)				Fortsatt utveckling av incitament i form av miljödifferentierade hamnavgifter.
				Genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj.
				Genomförande av åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 2. Minskade negativa effekter av ljudnivåer från sjöfartskunder och hamnverksamhet inom Stockholms Hamnars hamnområden (enligt miljö- och klimathandlingsplan)				Genomförande av bullerdämpande åtgärder i hamninfrastruktur.
				Genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj.
				Nära samarbete med ansvariga förvaltningar inom berörda kommuner.
				Utvecklade incitament och aktiv dialog med sjöfartskunderna.
				Utveckling av nya metoder att hantera buller.
 3. Inga utsläpp av fossil koldioxid från Stockholms Hamnars truckverksamhet år 2025 (enligt miljö- och klimathandlingsplan)	 Utsläpp av fossil koldioxid (ton) från truckverksamheten	200		Ökad användning av hållbar biodiesel.
				Ökat användande av truckar som drivs icke-fossilt.
 4. Stockholms Hamnars verksamhet som helhet är fossilfri senast år 2030 (enligt miljö- och klimathandlingsplan)				Användande av fjärrvärme med successivt minskad fossil andel.
				Förändringar i Stockholms Hamnars fordonsflotta.
				Införande av modern mötes- och resepolicy.
				Krav i upphandling av transporttjänster.
 5. Effektiv energianvändning i Stockholms Hamnars verksamhet (enligt miljö- och klimathandlingsplan)	 Köpt energi för värme, tappvarmvatten, komfortkyla samt fastighetsel (enligt Boverkets definition för fastighetsenergi) per kvadratmeter A-temp (kWh/m ²)	99,5 kWh/m ²		Energieffektiveringsarbete hos leverantör av drift och förvaltning.
				Åtgärdsplan för energieffektiviseringar.
				Ökad egenproduktion av el.
 6. Ökad andel avfall från Stockholms Hamnars verksamhet som materialåtervinns eller återanvänds (enligt miljö- och klimathandlingsplan)	 Andel avfall till materialåtervinning/återanvändning	80 %		Förändrat arbetssätt internt för ökad återanvändning och materialåtervinning.
				Utvecklat samarbete med anlitad avfallsentreprenör.
 7. Hållbar mottagning av svart- och gråvatten från fartyg i alla Stockholms Hamnars hamnar (enligt miljö- och klimathandlingsplan)				Innovativa lösningar för hantering av svart- och gråvatten.
				Samsyn mellan Stockholms Hamnar, berörda rederier och kommuner kring hantering av svart- och gråvatten.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Aktivt delta i arbetet med internationella miljööverenskommelser och standardiseringar				Stockholms Hamnar deltar regelbundet i ett flertal nationella och internationella hamnätverk med fokus på miljö. En aktiv dialog pågår med andra relevanta aktörer (t.ex. kunder och energi/bränsleleverantörer) kring gemensamma utvecklingsfrågor.
 Arbeta för att möta en ökad efterfrågan av laddstationer för den kommersiella sjötrafiken				Genomföra en aktiv kunddialog kring möjliga åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar. Även samverkan med en rad aktörer inom till exempel Elektrifieringspakten.
 Arbeta för en ökad återvinning av avfall och för att användningen av plast ska minska				Deltaga i stadens arbete för ett cirkulärt byggande.
				Förändrat arbetssätt internt för ökad återanvändning och materialåtervinning.
				Utvecklat samarbete med anlitad avfallsentreprenör.
 Fortsätta arbetet med energieffektivisering och utveckling av den egna produktionen av energi				Energieffektiviseringsarbete hos leverantör av drift och förvaltning.
				Åtgärdsplan för energieffektiviseringar.
				Ökad egenproduktion av el.
 Fortsätta arbetet med miljödifferntiering av hamnavgifter och stimulera och underlätta elanslutning av färjor och kryssningsfartyg i hamn				Fortsatt utveckling av incitament i form av miljödifferntierade hamnavgifter.
				Genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj.
 Tillsammans med kommunstyrelsen och miljö- och hälsoskyddsnämnden identifiera klimatrelaterade sårbarheter i sin verksamhet och ta fram kostnadseffektiva förebyggande åtgärder				Klimatanpassningar görs vid behov i relevanta bygg- och anläggningsprojekt.
	 El- och värmeproduktion baserad på solenergi	1 200 MWh	6 080 MWh	
	 Köpt energi i stadens verksamheter	26 GWh	1945 GWh	
	 Minskning av CO2e till 2023	8 000 CO2e	Tas fram av nämnd/bolagsstyrelse	Fortsatt utveckling av incitament i form av miljödifferntierade hamnavgifter.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				Genomförande av åtgärder för utbyggnad av elanslutning av fartyg vid kaj Genomförande av åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar.
	 Relativ energieffektivisering i stadens verksamheter	5 %	5 % effektivisering relativt 2018	
				 Kommunstyrelsen ska i samarbete med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, trafiknämnden, Stockholm Stadshus AB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB och Stockholm Exergi ansvara för stadens samlade koordinering för att genomföra uppförandet av nytt kraftvärmeverk samt tillse att relevanta ersättningsytor ordnas så som bad- och båtplats. En oberoende granskare ska tillsättas för att följa arbetet under genomförandeprocessen, och rapportera till staden hur arbetet fortlöper ur miljö- och klimatsynpunkt med särskilt fokus på dricksvattenförsörjningen
				Ta fram målbild för Stockholm Norvik Hamn som energinod med fokus på CCS.

2.2 Stockholm ska vara en stad där den biologiska mångfalden ökar

Stockholms Hamnar arbetar med åtgärder för ökad biologisk mångfald i den utsträckning det är möjligt i hamnområden - mark och byggnader.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				Ge ökade förutsättningar för biologisk mångfald i Stockholms Hamnars planteringar och gröna ytor.

2.3 Stockholm ska vara en stad där framkomligheten ökar och utsläppen minskar

Stockholms Hamnar har en viktig roll i omställningen mot ett mer miljö- och klimatsmart transportsystem. Förutom insatser inom den egna verksamheten och sjöfarten i övrigt, prioriterar bolaget insatser för att främja en överflyttning av transporter från väg till sjö och järnväg och en ökad elektrifiering av godstransporterna på land. I Stockholm finns även en potential till ökad andel kollektivtrafik på vatten och samarbetet inom staden och med regionen i dessa frågor ska intensifieras.

Stockholms Hamnar disponerar i befintligt markavtal och i ägda byggnader över cirka 590 parkeringsplatser. Bolaget har ett uppsatt mål om att minst 10 procent av platserna ska vara försedda med laddningsmöjlighet innan 2023-12-31. I en första etapp under 2022 upprättades laddplatser i anslutning till bolagets egna verksamhet för att möjliggöra fossilfria transporter mellan bolagets anläggningar. Därutöver placeras laddstationer i Frihamnen för att bolagets kunder ska hålla möjlighet att ladda sitt elfordon i anslutning till arbetsplatsen. Idag har Stockholms Hamnar cirka 40 stycken laddplatser.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Bistå i trafiknämndens uppdrag med elektrifiering av transportsektorn, bland annat genom Elektrifieringspakten				Genomföra en aktiv kunddialog kring möjliga åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar. Även samverka med en rad aktörer inom till exempel Elektrifieringspakten.
 Fortsätta verka för att genom stärkt sjöfart avlasta vägnätet från transporter på land, till exempel genom arbetet med insjöfart till Mälardammen AB	 Totala godsvolymer (kton).	9 782		Aktivt arbete för nya godsvolymer och överflytt från väg till sjö och spår med särskilt fokus på Stockholm Norvik Hamn. Jobba för att utöka antalet tågagnar.
 I genomförandet av Kajstrategi för Stockholms stad tillsammans med berörda nämnder sträva efter att effektivt och serviceinriktat möta intresset för etableringar och deltagande i utvecklingen av stadens kajer				Fortsatt samordning av arbetet med den nya kajstrategin under ledning av en stadsövergripande styrgrupp. Flera projekt kommer att vara aktuella under året, bland annat vid Strandvägen och Söder Mälstrand.
 I samverkan med exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och trafiknämnden bidra till genomförandet av Stockholms stads kajstrategi med särskilt fokus på att skapa förutsättningar för stadsliv och rekreation utmed Söder Mälstrand				Fortsatt samordning av arbetet med den nya kajstrategin under ledning av en stadsövergripande styrgrupp. Flera projekt kommer att vara aktuella under året, bland annat vid Strandvägen och Söder Mälstrand.
 Samverka med regionen kring planering för utökad kollektivt resande på stadens vatten samt kring förbättrad sammanbindning mellan olika färdslag				Samverka med trafikkontoret och Region Stockholm för att åstadkomma ytterligare kollektivtrafik på vatten i Stockholm.
 Skapa förutsättningar för utbyggnaden av kollektivtrafik på vatten, i samråd med Region Stockholm				Samverka med trafikkontoret och Region Stockholm för att åstadkomma ytterligare kollektivtrafik på vatten i Stockholm.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Utredda vilka åtgärder som bör genomföras för att bidra till en utveckling mot fossilbränslefri sjöfart				Genomföra en aktiv kunddialog kring möjliga åtgärder till följd av teknikutveckling och kundernas satsningar. Även samverka med en rad aktörer inom till exempel Elektrifieringspakten.
 Verka för bättre tågtrafikmöjligheter till och från Norvik				Aktivt arbete för nya godsvolymer och överflytt från väg till sjö och spår med särskilt fokus på Stockholm Norvik Hamn. Jobba för att utöka antalet tågvagnar.
 Öka den fysiska tillgängligheten vid hamnens verksamhetsområden				Tillgängligheten till hamnområden ingår i den övergripande utredningen av hamncapacitet i enlighet med ägardirektiv.
				 Exploateringsnämnden ska i samarbete med kommunstyrelsen, miljö- och hälsoskyddsnämnden, trafiknämnden och Stockholms Hamn AB ta fram en stadsövergripande masshanteringsstrategi
				 Exploateringsnämnden, fastighetsnämnden, trafiknämnden, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem, AB Svenska Bostäder, Micasa Fastigheter AB, Mässfastigheter AB, SISAB, Stockholm Vatten och Avfall AB, Stockholms Hamn AB, Stockholms Stads Parkerings AB och S:t Erik Markutveckling AB ska redovisa arbetet i enlighet med målen för elektrifiering

2.4 Stockholmarnas hälsa ska främjas genom ren luft, rent vatten och giftfria miljöer

Stockholms Hamnar arbetar aktivt, långsiktigt och strategiskt för en hållbar hamnverksamhet och sjöfart. Miljöarbetet är en integrerad del av den dagliga verksamheten och Stockholms Hamn AB är miljöcertifierat enligt ISO 14001. För verksamheten har en miljö- och klimathandlingsplan beslutats av styrelsen. Minskade utsläpp är en central del av handlingsplanen (se ovan).

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Arbeta för att minska ljudstörningar i syfte att främja hamnnära stadsutveckling				Öka kunskapen om fartygsbuller från färjor och kryssningsfartyg.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Inom ramen för svenskt och europeiskt klimatkontrakt 2030 arbeta med utvecklade samarbeten, innovativa arbetssätt och en ökad externfinansiering från staten och EU för att åstadkomma en snabbare klimatomställning				Stockholms Hamnar deltar regelbundet i ett flertal nationella och internationella hamnätverk med fokus på miljö. En aktiv dialog pågår med andra relevanta aktörer (t.ex. kunder och energi/bränsleleverantörer) kring gemensamma utvecklingsfrågor.
	 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system	100 %	100 %	
				 Trafiknämnden ska i samråd med stadsdelsnämnderna och Stockholm Hamn AB samordna implementeringen av lagändringar gällande nedskräpningsavgifter och producentansvar för tobaksvaror

3. Ett Stockholm med en stabil och hållbar ekonomi med utbildning, jobb och bostäder för alla

3.1 Stockholms ekonomi är stark, hållbar och lägger grunden för en jämlik välfärd

Under 2023 kommer organisationen att fortsätta att arbeta med att ha kostnadskontroll samt att ha fokus på intäkter genom att titta på nya affärer/kunder samt prissättning och noggrann löpande uppföljning av volym- och intäktsutveckling ur ett kundperspektiv. Stockholms Hamnar stärker vidare bolagets prioriteringsförmåga fortlöpande med en tydlig koppling mellan kostnader och framtida intäktsmöjligheter samt avseende investeringar. För att ge förutsättningar för kloka prioriteringar av vilka investeringar som ska genomföras samordnas alla investeringar och underhåll över två Mkr i ett investerings- och underhållsråd. Rådet har som främsta uppgift att vara rådgivande åt VD, som ytterst har beslutsrätten för projekt upp till tio Mkr. För alla projekt skapas ett projektdirektiv med fakta om projektet och för alla projekt över två Mkr görs en investeringskalkyl. När projekten är avslutade återrapporteras de till investerings- och underhållsrådet med förklaringar på eventuella avvikelser. Även arbetet med att löpande uppdatera den detaljerade 10-årsplan för investeringar som bygger på bland annat på ägarkrav, miljökrav samt affärsmässiga behov fortsätter. Stockholms Hamnar påbörjade även ett arbete under 2022, som kommer att avslutas under 2023, med att sätta upp en process för långsiktig planering av bolaget underhåll. Detta för att kunna underhålla bolagets anläggningar löpande och i tid, på detta sätt inte skapa en underhållsskuld.

Under 2022 var Stockholms Hamnar med på Stadens upphandling av ett gemensamt budgetverktyg.

Under hösten 2023 kommer systemet att implementeras hos Stockholms Hamnar. Ett nytt budgetverktyg kommer att stärka bolagets ekonomi, säkerställa en mera korrekt budget samt effektivisera budgetarbetet på bolaget.

Stockholms Hamnar arbetar kontinuerligt med att hålla ner bolagets kostnader. Exempel på arbeten som ska göras under 2023 är bland annat att effektivisera bevakningen av våra hamnar genom att utreda bemanningsstruktur och eventuell växling till teknisk övervakning. Detta kan på sikt ge minskade bevakningskostnader. Söka nya möjligheter i användningen av ITS, Hamnens digitala logistikverktyg, som till exempel effektivare flöden på hamnplan och automatisk incheckning. Optimering av hamnytan i Nynäshamn för Destination Gotlands och Hansa Destinations incheckade enheter och öka antalet trailerplatser på befintlig yta i Norvik och på så sätt kunna ta in mera gods på redan befintlig yta.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Fortsätta arbetet med att utveckla och förädla bolagets fastigheter, vårda byggnader som har kulturhistoriska värden, samt effektivisera driften av byggnader och anläggningar	 Hyresintäkter (Mkr)	135		Fortsatt arbeta med att säkerställa leverans och effektivisering av driften av outsourcingen inom fastighetssegment.
 I samverkan med exploateringsnämnden utreda sitt långsiktiga behov av hamnkapacitet i Stockholm i syfte att säkra sjöfartens behov, öka kollektivtrafiken på vatten och bidra till stadsutveckling. Utredningen ska inkludera möjligheter att utveckla och tillgängliggöra Masthamnen.				En övergripande utredning av sjöfartens framtida utveckling och behov av hamnkapacitet i regionens hamnar och hamndelar genomförs, i samverkan med berörda intressenter inom staden.
 Medverka till planering och genomförande av aktiviteter inom ramen för Stadshusets hundraårsjubileum 2023				Delta i planeringen samt genomförandet av Stadshusets hundraårsjubileum 2023.
 Skapa goda förutsättningar för att kryssningstrafiken fortsatt ska kunna utvecklas och vara en del av tillväxten för regionen tillsammans med Stockholm Business Region AB				Stockholms Hamnar och Visit Stockholm samarbetar aktivt för att lyfta fram Stockholm som en kryssningsdestination bland annat genom att medverka gemensamt på de stora mässorna för kryssningskunderna.
 Tillsammans med Stockholm Business Region marknadsföra Stockholm som destination på de finländska och baltiska marknaderna	 Antal färjepassagerare (tusental).	7 842		Utökat samarbetet med Stockholm Business Region med syfte att marknadsföra Stockholm som destination på den finska marknaden.
				Arbeta med att få till en ny linje till Värtaterminalen - dialog både med nya och befintliga kunder.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
	 Andel administrations- och indirekta kostnader	17 %		
	 Andel investeringsprojekt vars genomförandebeslut är i god överensstämmelse med inriktningsbeslut	0 %	0 %	
	 Avvikelse investeringsbudget, %	200 mnkr		
	NKI fastigheter	65		
	NKI sjöfart	71		
	 Omsättning Stockholm Norvik Hamn (Mkr).	94		
	 Resultat efter finansnetto(mnkr)	-25		
	 Rörelsemarginal innan avskrivningar, %.	35		

3.2 I Stockholm ska alla ges möjlighet till ett eget jobb

Stockholms Hamnar bidrar till att skapa goda förutsättningar för regionens näringsliv vilket är positivt för arbetsmarknaden. Vidare fortsätter Stockholms Hamnar att ta in extrapersonal under sommaren och kryssningssäsongen, den absoluta majoriteten är ungdomar. Antalet ligger runt 35 personer som erbjuds sommarjobb. Det är arbetsuppgifter av skiftande karaktär, t ex som kryssningsvärdar eller slussvakter.

Liksom tidigare somrar planerar Hamnen att ta emot cirka 42 stycken ungdomar som får feriejobb via Arbetsmarknadsförvaltningen. Hamnen tittar även över möjligheten om att ta in tekniksprångare under 2023.

Stockholmsjobb och kommunala visstidsanställningar har Stockholms Hamnar ingen möjlighet att ta emot under 2023 i och med att verksamheten fortsatt är påverkat efter Covid-19 och kriget i Ukraina, all fokus ligger fortsatt på att få igång verksamheten till ett normalläge.

Stimulera tillväxt och företagsamhet - Stockholms Hamnar och Visit Stockholm bidrar genom att arbeta för fler linjer, anlop och passagerare inom färje- och kryssningstrafiken. Detta bidrar till fler företag som livnär sig på turism, hotellverksamheten, städning etc får fler uppdrag. Kryssnings- och färjepassagerarna bidrar också till att näringslivet i Stockholm går bättre, tex handlarna i Gamla stan.

Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning - Stockholms Hamnars projektverksamhet finns alltid tillgänglighetsaspekten med. Stockholms Hamnars webbplats har tillgänglighetsanpassats. Stockholms Hamnar arbetar kontinuerligt med att främja sjöfartskunderna - från färjor till kunderna vid våra innerstadskajer. Inom fastighetsverksamheten försöker Stockholms Hamnar att skapa ett sjöfartskluster.

Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet - Stockholms Hamnar arbetar i linje med den i Kommunfullmäktige beslutade Kajstrategin. En del i den omfattar hur Stockholms Hamnar ska tillgängliggöra kajerna för invånare och turister.

Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens - Stockholms Hamnar deltar i Teknicsprånget samt deltar i Arbetsmarknadsförvaltningens workshoppar.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
	 Antal aspiranter som fått Stockholmsjobb	0 st	1 000	
	 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	42 st	Tas fram av nämnd/styrelse	
	 Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar	0 st		
	 Antal tillhandahållna platser för Stockholmsjobb	0 st	Tas fram av nämnd/styrelse	
	 Antal ungdomar som fått feriejobb i stadens regi	0 st	11 000	

3.3 I Stockholm ska alla ha rätt till ett bra boende som de har råd med

Stockholms Hamnar har ett nära samarbete med berörda kommuner för att hamnverksamheten ska kunna samexistera med staden och så att en väl anpassad stadsutveckling kan möjliggöras, bland annat med avseende på buller. För Stockholms del sker under 2023 en särskild utredning av sjöfart, hamnkapacitet och möjligheter till hamnnära stadsutveckling.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Medverka till att stadens mål om bostadsbyggande uppfylls samtidigt som den rörliga sjötrafiken och möjligheten att utveckla hamnverksamheten för transport- och besöksnäring värnas				En övergripande utredning av sjöfartens framtida utveckling och behov av hamnkapacitet i regionens hamnar och hamndelar genomförs, i samverkan med berörda intressenter inom staden.

3.4 Medarbetare i Stockholm ska ges goda förutsättningar att göra ett bra jobb

Inom Stockholms Hamnar råder en bra företagskultur där Stockholms Hamnar det senaste året arbetat med en gemensam vision som tagits fram tillsammans med medarbetarna. Visionen En hamn i rörelse - levande, modern och lönsam - är implementerad i organisationen.

Stockholms Hamnar har en organisation med lång erfarenhet och med många kompetenta specialister. Ansvar och befogenheter styrs i befattningsbeskrivningar samtidigt som medarbetarna har möjlighet att styra sitt arbete inom tydliga ramar.

Kompetensutveckling sker utifrån verksamhetens behov. Under ett år sker både chefsträffar och olika bolagskonferenser för att ge information om verksamheten och dela lärandet i företaget.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
---	-----------	--------	-------------	-----------

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
	 Aktivt Medskapandeindex	83	83	Säkerställa Stockholms Hamnar som en attraktiv arbetsplats genom att se över anställningsförmånerna, utveckla introduktion vid nyanställning samt tillsammans med enhet Kommunikation arbeta för att hålla visionsfrågorna aktuella hos chefer och medarbetare.
	 Sjukfrånvaro	4 %	Tas fram av nämnd/styrelse	
	 Sjukfrånvaro dag 1-14	3 %	Tas fram av nämnd/styrelse	
				 Periodisk genomgång av behörigheter i ekonomisystemet har genomförts

3.5 Hög beredskap och stark rådighet ska råda i alla verksamhetsområden

Stockholms Hamnar har en väl etablerad säkerhetsorganisation och prioriterar säkerhetsarbetet i samtliga delar av verksamheten. De senaste årens påfrestningar under pandemi och kriget i Ukraina har lett till fortsatt utveckling av verksamheten.

Informationssäkerhet: Stockholms Hamnar arbetar med att stärka det systematiska informationssäkerhetsarbetet genom att utveckla och implementera en lokal hanteringsanvisning. Anvisningen beskriver hur bolaget ska arbeta i linje med ledningssystemet för informationssäkerhet, detta genom att tydliggöra rollbeskrivningar och ansvarsområden kopplade till informationssäkerhet och dataskydd. Hur arbetet följs upp och fördelas framgår i handlingsplan för informationssäkerhet- och dataskyddsarbete. Där ingår ett årshjul med aktiviteter som skall följas upp under kommande året med tillhörande kontrollplaner. En viktig del av informationssäkerhetsarbetet är också det fortsatta arbetet med informationsklassningar och arbete i linje med verksamhetens förvaltningsmodell PM3, där alla system med dess information omhändertas. Verksamheten ska fortsatt arbeta med utbildningar och kunskapshöjande åtgärder. Arbetet ska syfta till att stärka medvetenheten i organisationen att informationssäkerhet gäller alla medarbetare, men att ett särskilt ansvar ligger på utpekade informationsägare.

Risk- och sårbarhetsanalys (RSA): Stockholms Hamnar har under en längre tid arbetat med sin förmåga att upprätthålla sin verksamhet även i störda lägen. Som ett bolag inom Stockholms Stad har vi följt gällande rutiner och riktlinjer för arbetet med risk-och sårbarhets analyser.

Arbetet under 2023 kommer att innebära att ytterligare stärka vår förmåga kring fem fokusområden; strömbortfall, manövrering av öppningsbara broar, kommunikationsavbrott, beroenden av nyckelpersoner samt Mälarens reglering. Stockholms hamnar har sedan tidigare ett antal implementerade åtgärder för att begränsa den effekt som störningar skulle kunna innebära för verksamheten och tredje man. De åtgärder som finns framtagna är idag inte enhetligt dokumenterade utifrån perspektivet kontinuitet, att ensa detta är ett arbete att utföra under året.

De kontinuitetsplaner som tas fram bör testas inom ramen för den övningsverksamhet som koncernens krisledning redan genomför idag, helst på ett sådant sätt att det integrerar med verksamhetens hamn- och sjöfartsskydd.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
	 Andel elektroniska inköp	80 %	Tas fram av nämnd/styrelse	
	 Andel upphandlade avtal där kontinuerlig uppföljning genomförts	80 %	80 %	
				Effektivisera bevakningen av våra hamnar - Genom att utreda bemanningsstruktur och eventuell växling till teknisk övervakning.
				 Nämnder och bolagsstyrelser ska säkerställa att det finns resurser och kompetens tillgängliga i den utsträckning som krävs för att möta den kraftigt ökande ambitionshöjningen i arbetet med att utveckla en sammanhållen beredskap för framtida kriser och civilt försvar, både i den egna verksamheten och inom ramen för en stadsövergripande samverkan
				 Nämnder och bolagsstyrelser ska under ledning av kommunstyrelsen medverka i upprättandet av stadens krigsorganisation och dess bemanning
				Upprätthålla säkra farleder - Fjärrövervakning av statusen på SSA (sjössäkerhetsanordning), bojar och prickar.

3.6 Tryggheten ska öka genom förebyggande insatser

Stockholms Hamnar arbetar löpande med att skapa en trygg miljö kring våra hamnar. Vid Värtaterminalen har hamnen byggts om taxifilen för att öka tryggheten för passagerarna som kommer med färjorna och kryssningsfartygen. Under 2023 kommer arbetet att fortsätta med uppgradering av vår kamerabevakning samt fasadbelysning på våra magasin för att öka tryggheten. Stockholms Hamnar utvecklar löpande sin kameraövervakning, både för skydd av verksamheten och som en trygghetsåtgärd för personal, kunder och allmänhet. Utöver kameraövervakning har vi stationär eller ronderande bevakning i och omkring våra hamnanläggningar och våra terminalbyggnader.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
---	-----------	--------	-------------	-----------

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				 Kommunstyrelsen ska i samråd med idrottsnämnden, miljö- och hälsoskydds-nämnden, stadsdelsnämnderna, trafiknämnden och Stockholms Hamnar AB utreda för- och nackdelar med att avskaffa det generella badförbudet och istället införa badförbud på lämpliga platser

3.7 Stockholm ska vara en öppen, jämställd och demokratisk stad som samarbetar internationellt

Stockholms Hamnars avyttring av byggnaderna under de senaste åren (2020 och 2021) ger staden möjlighet till ytterligare kulturliv - genom till exempel Banankompaniet, Stadsgårdsterminalen och Stora Tullhuset på Stadsgården.

Genom sin verksamhet med gods- och passagerartransporter bidrar Stockholms Hamnar till handel mellan Sverige och Finland och de baltiska länderna på andra sidan Östersjön samt den handel som kommer från bland annat Asien och via containerterminalen i Stockholm-Norvik. Genom passagerarverksamheten bidrar Stockholms Hamnar till att människor från andra länder har möjlighet att besöka och uppleva Stockholm. Inom miljöarbetet sker en rad projekt där forskning har sin bas, det mest kända är den vätgastruck som håller på att tas fram för verksamheten. Stockholms Hamnar är också delaktiga i en rad internationella organisationer: Baltic Ports Organisation, Espo och Pianic.

Stockholms Hamnar har sedan 2012 hållbarhets-redovisat enligt GRI. Detta innebär att genom sin intressent- och väsentlighetsanalys hitta de största avtrycken som Stockholms Hamnar gör genom sin verksamhet. Några delar som är i fokus är arbetsförhållanden hos Stockholms Hamnars leverantörer (att ha ansvarstagande leverantörer), att vara en attraktiv arbetsgivare för sina anställda, att sköta dialogen kring diskrimineringsfrågor löpande, delta i givet funktionshinderråd med andra bolag inom Stockholms stad.

Stockholms Hamnar genomför varje år en lönekartläggning för att säkerställa att ingen kvinna har för låg lön i förhållande till en man på samma nivå av tjänst.

Få saker i Stockholms Hamnars verksamhet riktar sig mot barn och barnrättsarbete. Men under 2022 kommer Stockholms Hamnar att arbeta för att implementera den av kommunfullmäktige beslutade kajstrategin.

Strategin har utvecklats av trafikkontoret och Stockholms Hamnar i samarbete med flera av stadens förvaltningar och bolag. Den handlar om hur staden bättre kan tillvarata den potential som kajerna erbjuder samt hur kajerna kan skapa mervärde till Stockholmare och besökare, inom områdena:

- Mat, dryck och handel
- Resor och transporter
- Bad, rekreation och motion
- Evenemang och urban flanering
- Kultur och samskapande

Strategin innehåller dessa fokusområden och ett antal planeringsprinciper som sammantaget ligger till grund för att skapa förutsättningar att utveckla stadens kajer till mer levande mötesplatser, tillgängliga för folkliv, restauranger och caféer. Samtidigt ska goda förutsättningar ges till sjöfartens utveckling och behov. Strategin innehåller också en bilaga med lokala utvecklingsmöjligheter för ett antal kajer samt lyfter ett antal innovativa idéer framtagna av ungdomar.

Kajstrategin påtalar vikten av en bred samverkan inom staden för levande vistelseytor, förstärker betydelsen av gestaltning med hög kvalitet, flexibel användning av kajerna året runt, samt drift och underhåll för trygga och levande kajer för alla.

Strategin lyfter även behovet av samverkan mellan det offentliga, näringslivet och medborgarna och riktar sig till redan verksamma aktörer utmed stadens kajer och till alla som vill bidra till att skapa mer stadsliv vid kajerna. Med gemensamma krafter finns möjligheten att stärka kajernas attraktionskraft som mångfunktionella vistelseplatser.